

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám,
hová a lap szellemi részét
illető közlemények kül-
dendők.

Kéziratok vissza nem
adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
könyvnyomdája, hová az
előfizetési pénzek, a hirde-
tések és ezeknek díjai, va-
lamint a felszólamlások kül-
dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
VEVERÁN ISTVÁN, VÉLI MIKSA.
Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
hivatalhoz küldendők. Nyilttér sora 1 korona.

Harcz a társadalmak beléletében.

Afrika déli részén ma-holnap egy sza-
bad nép letünésével, utolsó felvonása ját-
szódik le a világ szemelättára végbement
véres drámának. — Keleten a boxerek öl-
dösik rakásra az európaiat. — Erre meg-
mozdulnak a nagyhatalmak, gyilkos eszkö-
zökkel megterhelt hadihajókat vezényelnek
China partjaira. — Védni akarják-e vére-
iket, vagy a térfoglalás vágya irányítja Eu-
rópa figyelmét az „ázsiai állapotokra”: még
határozottan nem tudjuk; annyi bizonyos,
hogy irgalmatlanul kaszabolják az embere-
ket, foly a háboru délen és keleten amugy
iziben. Városok dőlnek halomba s egész
armádiák repülnek a levegőbe; egyszóval,
az újabb technika és chemia öldöklő viv-
mányai kitűnően igazolják használható-
ságukat.

A modern korszak, mikor a humánitás
és felvilágosultság jelzőjét felvette, azt
hisszük, ilyen irtó háborúk borzalmainak
még álmaira sem gondolt.

Im benne vagyunk, a felvilágosult kor-
szak rémes valóságában. A meggyült elek-

tromosság lecsapott, szétszórta a „világ-
b é k e“ épülőfélben levő fehérpalotájának
alapköveit.

Ám a távolban szétpattanó lidit grá-
nátok gyilkos szilánkjai minket nem érnek,
az ágyuk eget rázkódtató dörrenései ben-
nünket nem rettegtetnek ugyan, mindazon-
által elmondhatják-e a társadalmak maguk-
ról, — távol a puska por szaga kelettől és
détől, hogy a békésnek látszó közélet lég-
köre mentes az elektromosság villanyszik-
ráitól, avagy a talaj nem-e rejt magában
alásott aknákat, melyek minden pillanatban
veszéllyel fenyegetik a társadalmi békét?

Vessünk csak futó pillantást a társa-
dalmak beléletére, tapasztalni fogjuk, hogy
az emberek az érdekharcz daemonától fellázit-
va, folyton teljes fegyverzetben állanak egy-
mással szemben. A sokaság között, ki, me-
lyik az ellenfél, ki fogja embertársát az ér-
dekharczban üzőbe venni? — alig ismer-
hető fel, mert a hipokritaság az utolsó pil-
lanatig, a kenyértörésig, álarcz alatt rejte-
geti az önző terveket. Érdekhajhászat mindig
volt és lesz, sőt a jövőben még elmentári-
sabb erővel fog jelentkezni, a kapzsi élet e
nemü nyilvánulása, mivel „sok az ember,

kevés a fóka“ s a fokozott igények által
hatványozott önfentartás ösztöne kénytelen
az embereket abban az irányban terelni,
mely jobb és biztosabb megélhetést nyújt
számára.

Az érdekhajhásznál sokkal veszedel-
mesebb a társadalmak belbékéjére az a néma
harcz, melyet alattomban terveznek s intéz-
nek egyesek, embertársaik tevékenységi haj-
lamának elbénítására.

Intrika és klikk megannyi különböző
formában jelentkezik nap-nap után, asze-
rint, amint a nemtetszés mérve, vagy egyé-
ni passzió hozza magával.

Egyiknek előnye, sikerei, avagy szeren-
cséje, — ellen akcióra ingerli a másikat,
aki talán háttérbe szorult emennek tehet-
sége és előhaladása miatt. A kiszemelt mé-
diummal először paroláznak, dicsérik kivá-
lóságát, elismerik tehetségét, azután kezde-
nek fokozatosan eltávolodni tőle; majd ig-
norálják, félvairól kibökkentett szavakkal
csipkedik, szekirozzák, aztán később tiszte-
séges távolságból megrágalmazzák, végre
kerülik, mint bélpoklost s legutóljára —
ha esetleg üldözőbe nem veszik — magára
hagyják. — Ez a szellemi boxerkedés nem

TÁRCZA.

Elhagyatva. . .

Mit vétkeztem, mért bünhődtem?
Nékem e nagy kerek földön
Nem lesz több boldogságom?
Várok, várok türelmesen,
De ha elfogy szép csendesen
Sötét sirom megásom.

Tegyetek a sirhalmomra
Nefelejts koszorut,
Ültessetek fejem fölé
Majd fűzfát, szomorut.
Barna kis lány jöjj, sirass meg,
Csókold meg fejfámat,
Sziveim még a sir alatt is
Dobog majd utánad.

Lenkei Miklós.

Lubomirsky szentjei.

— Irta: Crassus. — (Folyt. és vége.)

II.

Javában áll a farsang.

Ilyenkor a Szepességen is vig élet van. Tud-
nak a szászok mulatni, ha akarnak.

Farsang utolsó vasárnapján a várallyai hely-
tartósági épületben lesz nagy muri.

Lubomirsky hercege adja.

Béláról, Leibitzről, Szombatból, Felkáról, Mén-
hárdról, Ruszkinóczról, Olasziból mind eljönnek
a kerület patricius családjai.

Hisz olyan szépen kérte bírák uraimékat a
hercege, hogy tiszteljék meg az ő medve lakát is
ez egyszer farsang utolján. Jöjjenek el asszonyos-
tól, leányostól minél többen.

El kell menni, mert a hercege kívánja.

Készülnek is nagyban.

A Simonides kisasszonyoknak olyan ruhákat
vittek Bécsből Bélára, hogy a király lányoknak
sincs olyan.

A szép Bartschné, a felkai bíróné, meg olyan
gyöngykalárist tesz a nyakába, hogy Párisban is
megtáncolná vele.

Szóval folyt a készülődés.

El is jött a nagy nap. Ott is voltak a meg-
hívottak teljes számmal.

Fényben uszott az ódon palota. Panuj udvar-
mesteri díszruhában ragyogó ábrázattal sürgött-
forgott a libérlás inasok között, s vidáman ropog-
tatta újjait.

Megkezdődött a muzsika és a táncz. A hege-
dősök olyan szépen húzták a lengyelkét, hogy
még az öreg Fabricius, — az olasz nábob — is
tánczra kerekedett.

Csak Institoris bíró ült a borozóban komoly,
szigoru arcczal, nagyokat hörpintve a csillogó
tokajiból.

— Nem jó sora lesz ennek, urak, nagyon
a fülemben cseng még annak a klázzlinak a hangja,
a mit a hercege karácsony estéjén vágott a föld-
höz, alig hogy a lábamat kihúztam a szobájából
— mondogatja.

De ki hulgat ilyenkor a malum omen hir-
detőre?

Bent a nagy teremben folyik a táncz javá-
ban, a muzsikások épen egy lassus magyarba
kezdenek.

A szépettevő hercege odalépett Institoris
Annához és felkéri.

Bökolva, suttogva udvarol tánczközben a szép
szőke lánynak, s egyszer, mikor tüzes lengyel vére
elfeledtetí vele, hogy kik között van, birtelen hozzá-
hajol és megcsókolja.

Moraj támad a teremben, Minden szem oda-
néz. A szép Anna piros lesz, mint a pipacs. Majd
elhalványul, mint egy letört lilium.

Institoris bíró ott áll a küszöbön lángzó
arcczal, mint a bosszuló cherub.

Keze kardja markolatát keresi, de hol van az?
Mulatságba békés polgárok nem szoktak kard-
dal járni.

A muzsika elnémül. Lárma, szitok hallatszik:
— Czudarság! Gyalázat! Kelepezébe esáltak
bennünket!

Lubomirsky sötét arcczal áll középen. Majd
hirtelen melléhez kap, s kis arany sipját megfujja.

A mellék termekből ötven gyalog katona
rohan be, várva a herceg parancsát.

egy, de száz meg száz esetben ismétlődik a társadalmaknak úgy az értelmi, mint a polgári és alsóbb osztályainál és embernek kell lenni a talpán, aki ily alattomos kartács tüzelések közepett is képes a társadalomban elfoglalt posztóját megtartani s továbbra higgadtan működni a közjó üdvére.

A második ezredév ulolsó századának szégyen foltja a modern nihilizmus, mely titkos származású iratokkal állítja hadilábra az embereket s rombolja szét a társadalmak össze fűző kapcsát, a kölcsönös bizalmat.

Herostrates nem követett el nagyobb merényletet mikor Diana templomát felgyújtotta, mint azok, akik lázító és undok tartalmu névtelen, sőt mi több, hamisított aláírású levelekkel és illusztrált kártyákkal, — a fondorlatok ádáz eszközeivel lobbantják lánggra magánosok és családok házi-békéjét s a gyanu felkeltésével ellenséges lábra állítanak embert — ember ellen. — Az ilyen sötétlelkű denuncziánsoktól származott titkos iratok nem kevesebb számban mennek a lelkek nyugalma tekintve, mint a testi épséget veszélyeztető pokolgépek, vagy kilencz milliméteres kaliberű revolverek.

Napjainkban az emberek gyanakodva hisznek és kétkedve biznak egymásban, mert hiszen a társadalmak beléletében lábrakapott aknamunkák súlyos okat szolgáltatnak a nyiltszivűség és az osztatlan bizalom elzárkózottságához, elnyomásához.

A felsorolt módokon lázba hozott társadalmi életnek uyalomra van szüksége, olyan lelki békességre, amely úgy egyeseket, mint az összeséget lelkileg lefegyverezni nem csak hogy képes, hanem a sze-

retetlenség által letörpült emberi méltóságot a megnevesült érzelmek kultiválásával felemelni s megbecsülni is tudja. A kölcsönös emberszeretet — beszüntetvén a néma harcokat — a társadalmak lelki harmóniáját hozza létre, mi hamarabb és biztosabban vezet a „világ béke“ eléréséhez, mint az általános lefegyverezés eszméje által.

„Szeretet, te a halandók boldogsága! szállj le az égbe!”

VEVERÁN I.

Párbér-ügy.

Előző számunkban megemlékeztünk ama mozalomról, mely az abonyi róm. kath. egyház terhei fedezésének arányosítása s a teherviselő hívek között anyagi helyzetükhöz mérten való megosztása tárgyában indult meg.

A képviselő-testület róm. kath. tagjaiból ideiglenesen alakult értekezlet határozata folytán ma d. e. 11 órakor, a városház udvarán népgyűlés tartatik, melyre a következő meghívó lett kibocsátva:

„Az abonyi római katolikusok egyházi terheinek arányosítása, a párbér-ügy rendezése, a terménybeli szolgáltatásoknak készpénzre való átválttatása tárgyában 1900. július 1-en (vasárnap) d. e. 11 órakor Abonyban a városháza udvarán népgyűlés tartatik, melyre azok a helybeli római katolikus hívek, a kik most párbért fizetnek, ezennel meghívotnak.

A népgyűlés programja:

1. A gyűlés tartamára elnök és jegyzőkönyvvezető választása.

2. A felett való határozás, hogy a helybeli római katolikus egyház párbér fizetésre kötelezett tagjai a párbérügyet rendezni kívánják és pedig oly módon, hogy a természetbeli szolgáltatásokat készpénzre változtatják; az egyháznál alkalmazottak fizetésének szabályozására canonica visitatiót kérnek; az egyház anyagi ügyeinek intézésére majdan egyházi tanácsot alakítanak.

3. Ennek az ügynek keresztül vezetésére már ez alkalommal 40 tagból álló képviselő-testületet alakítanak, mely az egyháztanács megalakításáig a helybeli római katolikus egyház párbér fizetésre kötelezett tagjait képviseli.

4. Ebből a képviselő-testületből hét megbízottnak a kiválasztása, akik a canonica visitatio alkalmával az abonyi római katolikus egyház párbér

fizető tagjait, e tagoknak összeségét — mint teljhatalmu megbízottak — jogérvényesen képviselik.

5. Kimondása annak, hogy a canonica visitatio iránt Püspök ur ő nagyméltóságához e népgyűlésből kérvény terjesztetik fel.

6. Jegyzőkönyv hitelesítő kijelölése.

Kelt Abonyban, 1900. évi hó 24. napján a város képviselő-testületének római katolikus tagjai és a római katolikus iskola bizottság közös értekezletében.

Palásti Pál bíró, mint az értekezlet elnöke.

Ennek a nagyfontosságú kérdésnek a megoldására, keresztül vezetésére egy 40 tagból álló képviselő-testület választatik, ha a népgyűlés a teher viselés arányosítását s arra nézve a teendők megindítását elhatározza.

Az előzetes értekezlet kijelölte úgy a népgyűlés tisztviselőit, mint az egyezkedés közvetítésére választandó hét megbízottat is.

E szerint a népgyűlés elnökeül: Komáromy József, jegyzőül: Máthé József, hét megbízottul: Egedi József, K. Király János, Komáromy József, Lukács Gyula, Palásti Pál (bíró), Pataki János és Szombati János, képviselőül: Barkó István, Beviz Pál, Csupkay Ferencz, Egedi József, Egedi Mihály, Gaál Gyula, Gulner Gyula, Gulyás István, ifj. Gulyás Mihály, dr. Györgyi József, Karizs János, K. Király János, Komáromy József, Konecz Márton, Konecz Pál, Kostyán József, Kubicsék János, Kummer Mihály, Laczko Pál, Lavatka Béla, Lukács Gyula, Meleg István, Mészáros István, Moravec István, Mucsányi János, Nagy Imre alpári, Palásti Pál, id., Palásti Pál ifj., Pataki János, Pokorny Frigyes, Rudnyánszky László, Rumpold Károly, Sági János, Somodi István, Szabó Mihály, Szabolcsy Dávid, Szombathy János, Szücs József, Tantossy Bálint, Hirling János.

A népgyűlés jegyzőkönyv hitelesítőül: Bene Pál, Beviz András, Beviz Pál, Bodócs József, Csizmadia József, Csupkay Ferencz, Falusi Gergely, Gálfi Pál, Gulyás Mihály, dr. Györgyi József, Holló János, Járdány Imre, Kapala Sándor, Karizs János, Király Antal, Krupincza Pál, Kun István, Molnár Alajos, Mucsányi Mihály, Pataky József, Skultéti András, Skultéti János, S. Tóth Ferencz, Tóth József (gépész), fognak javaslatba hozni.

E szerint tehát meg történik az első lépés eme régóta óhajtott kérdésnek megoldására.

Hogy lesz-e sikere, az a közel jövő titka, — ha azonban a nép által választott testület egyakarattal, jószándékkal s feltétlen ügy szeretettel, az ügy iránt átértett őszinte buzgalommal lépnek a cselekvés terére s fognak a rájuk bizott feladat megoldásához, hisszük, hogy fáradozásukat némi siker fogja koronázni.

Am de nem fojthatjuk magunkba a kétkedésnek bizonyos nemét akkor, midőn a hivatottak

— A férfiakat ki a teremből — parancsolja, Dulakodás, sikoltozás támad. De az öles gránátosok kiszorítja a szászokat.

— Le a hölgyek czipőivel — harsog a hercege vezényszava.

A következő pillanatban a sok pillangó czipő, aranyos topán, selyem harisnya ott van a terem közepén egy csomóban, s a patricius hölgyek szorongva, egy csomóba bujva meztláb állanak a terem egyik sarkában.

A szép Annuska anyja vállára hajtott fővel zokog.

Majd felnyílik a nagy, vasas ajtó, mit a tomboló tömeg már majd betört és beomol rajta a férfi nép.

A hercege kaczagva vonul vissza a másik ajtón, de még vissza kiáltja:

— Jó mulatást szászok! Servus Institoris!

Institoris némán fogja karon nejét és leányát, utánna a többi mind. Ki-ki előkeresi topánját. Pár perc alatt üres a terem, A szászok elmentek.

A hercege laka néma, sötét lett. De kigyulltak a várallyai tanácsterem lángjai.

A vörös világosság besüt a hercege hálószobájába. Lubomirsky felkél, az ablakhoz megy. Szürke árnyak járnak-kelnek, ülnek a nagy tanácsteremben s az asztalfőn mintha az ősz Institoris elnökölné.

Panuj bechozza égetni a krampampulit, s ketten bámulnak a kékes lángokba.

— Hej! hej! Varsói arany napok!

*

Másnap tisztes, előkelő deputatio megy Varsóba Ágost királyhoz. Institoris vezeti.

Ha elégtételt nem kapnak, lesz szűk világ a Szepességen a longyel pereputynak. . . .

Nem sokára czitáltatja ám a király Lubomirskyt ad audiendum verbum magához.

Leszidta négy szemközt ezadarul. Hogy pedig a szászok is elégtételt kapjanak, keményen ráparancsolt, hogy mind a tizenhárom városnak csináltasson egy-egy kőszentet.

Mikor Lubomirsky hazajött, felhívatta magához a tizenhárom város bíráját, s ünnepélyesen bocsánatot kért tőlük a törtétekért, egyben tudatta velük a király óhaját.

— Hanem barátaim — végezte a hercege — én nem járhatok a dolog után. Csináltassatok ti meg a szobrokat, a hogy nektek tetszik, a milyennek ti akarjátok. Majd azután a számadást hozzátok fel nekem.

Két nap mulva Rosnyón Freytagh uram kőfaragó műhelyében hozzá is fogtak a faragáshoz.

Ment is a munka.

Pünkösdre kész volt a tizenhárom kőszent. Fel is állították őket. Minden város kapott fejeként egyet-egyét.

Drága is volt, de szép is volt. Fölszentelték őket azon melegiben.

Ment azután a tizenhárom bíró Lubomirsky-

hoz, hogy fizessen summa summarium 5000 aranyat a szentekért.

Hanem a hercege éppen pillanatnyi pénzzavarban volt nem fizethetett.

Mindazon által tudomásul vette a dolgot, sőt a várallyai szentet meg is vizsgálta.

De az azután szeptet ütött a szászok fejébe, hogy a pillanatnyi pénzzavar nagyon hosszúra nyúlt. Lubomirskya nem tudtak be vasalni egy fél fityinget sem.

De azért türelemmel vártak.

. . . Addig, addig vártak a jó szászok az 5000 aranyra, míg egy szép napon meghalt Ágost király.

Lubomirsky meg haza ment koronára vadászni. Üthették azután bottal a nyomát.

Sohse látták többet a színét sem.

Hanem kitöltötték rajta a bosszujukat. Valahányszor a kőszent előtt elhaladtak, mindig őt szidták,

Még ma is szidják, ha a szobrok javíttatása felmerül a városi közgyűléseken, mert nem léven javíttatási alap, mindig a cassa bánja.

Igy lett hallhatatlanná közöttük Lubomirsky Szaniszló, s így fizeteti meg még mai nap is a jó szász atyafiakat.

*

A szegény kőszentek pedig ott állanak a templomok előtt elhagyatva, omladozva, várva a jobb időket.

között nincs meg az a lelkesedés, mely ily mozgalomnak fő-fő kelléke.

Pedig tenni kell valamit, el kell követni mindent a szegényebb sorsu teher viselők érdekében, még ha az a vagyonosabb osztálynak áldozatába kerül is. A mi pedig előre láthatólag abba fog kerülni, mert a teher viselés arányosításánál éppen ez a fő momentum, hogy a tehetősebbeknek többet kell abból magukra vállalni.

Epen azért kell lelkiismeretesen, nagy buzgalommal állni a dolog élére, mert még az sincs kizásva, hogy az arányosításnál a vagyonosabb osztály valami nagyobb, lényegesebb terheket venne ma ára; ugyanis ha a szegényebb sorsúak kevesebb terheléssel vesznek részt a közteher viselésben, azt a kevesebbet biztosabban és pontosabban, de még szívesebben is teszik, míg ellenben az egyenlő teher viselésnél a surlódások, elégedetlenségek nagy akadályul szolgálnak a kötelezettségek rendes menetére.

Mi a legnagyobb készséggel ajánljuk föl támogatásunkat e mozgalomra, a testület működéséhez, melyre az Isten áldását kívánjuk.

T. G.

Kegyuraságról.

Ha valamely hivatal megüresedik, ennek természetes folyamányai azok a kombinációk, valyon ki lesz az eltávozottak utóda?

Igy van ez minden állásnál, akár közigazgatási, akár egyházi legyen az és így van ez most nálunk is a róm. kath. plebániái hivattalal.

Egyébről sem hallunk most beszélni, mint hogy ki lenne a jobb, kinek lehetne s kinek van legtöbb kilátása stb.

Hát bizony azon érdemes is egy kissé gondolkodni, mert nem csekélység az egy nagy hitfelekezet tagjaira nézve, hogy kifogja igazgatni az egyházat, kifogja vezetni a hiveket a vallás igaz uain s ki fog felügyelni a vallásos élet és erkölcs fejlesztésére?

Nem csekélység különösen most, midőn a a boldogult lelkész — hosszú betegeskedése miatt — hiveivel már több évtized óta alig érintkezett.

Ez idő szerint két általános tiszteletben és szeretetben álló lelkész neve forog a hívők ajkain, az egyik a mai népszerű helyettes plebánosunk, Hirling János, a másik a híres szónok, a költő pap, Lévy Mihály ujszászi plebános.

Hogy kettőjük közül ki lesz az abonyi plebános, természetesen az abonyi közbirtokosság, mint az abonyi kegyuraságra van bízva, a meny nyihen az jelöl ki a pályázók közül s ezekből a jelöltekből fog a püspök egyet megerősíteni.

Az egyházmegye hatósága ugylátszik — semmibe véve azt a mozgalmat, mely a párbér kérdésk megoldására irányul — folyó évi aug. hó 15-éig az abonyi plebáni hivatalra pályázatot kirdet, e napon fogjuk — körül-belül — megtudni, hogy kit fog az állásra megerősíteni.

Mi állást egy jelölt mellett sem fogunk foglalni, lévén ez az egész ügy felekezeti ügy, és pedig egészen a róm. kath. egyház kizárólagos ügye, nem tartanók helyesnek, ha ebbe e lap, mint a közönség érdekei szolgálatában álló tényező bele avatkozna.

A lelkész választásra jogosult közbirtokosság tagjai névsorát itt közöljük azon szempontból, mert sokan ninesenek tisztában, hogy kik vannak és kik ninesenek jogosítva szavazatjokat itt Abonyban gyakorolni.

1. Altmann Sámuel Abony, 2. Abonyi (Markbreit) Sándor, 3. Andrassy Jozefa Zrumeckyné Szolnok, 4. Andrassy István Gilvác, 5. Antos Béla Abony, 6. Balogh Erzsébet Teresianszkyne Budapest, 7. Dánielesz Károly Lantes (meghalt.) 8. öz. Enczinger Antalné Abony, 9. Elek Salomonné Balog Ilka Szolnok, 10. Farkas Antal Budapest, 11. Gaál Gyula Abony, 12. Halasi Antónia Budapest, 13. Halasi Róza Szvaticsne Budapest, 14. Báró Harkányi Frigyes Budapest, 15. Háy Amália Budapest, 16. Háy Károly Abony, 17. Háy Mihály Abony, 18. Gróf Keglevich Gábor N.-Káta 19. Kubinyi Gézané Balog Irma Gömör-Panyit, 20. Kostyán József Abony, 21. Lederer Lajosné Altmann Lujza Abony (meghalt.) 22. Lederer Lajos Abony, 23. Lukács Ágoston Abony, 24. Mistéth Sándorné Abony, 25. Márton Ferenczné Abony, 26. Márton Lajos Budapest, 27. Monyak Károly Péczel, 28. Neppel Ferencz Abony, 29. Dr Návratil Imre Budapest, 30. Politzer Mihály Abony, 31. Sivó János Abony, 32. Sivó Miklós Abony,

33. Sivó Jenő Abony, 34. Gróf Szapáry Frigyes Budapest, 35. Sohár Sándor Ujkécske, 36. Szánthó Elek Abony, 37. Vida János Abony, 38. Veltner József 39. öz.v. Weisz Adolfné Abony, 40. Gróf Vigyázó Sándor Budapest, 41. Tallián Ödön Budapest, 42. Báró Ubbelly Vilmosné Prága.

A közbirtokosság tagjai közül: 28 róm. kath. 5 református, 7 izralita, kettő elhalt. T. G.

MI UJSÁG?

— Márton Ferencz emlékezete.

Dankó Pista, daltársulatával, midőn mult hó 24-én városunkban érkeztek, — vasutról leszállva egyenesen az ev. ref. temetőbe vonultak, Márton Ferencz boldogult hírneves írónk sirjához, melyet körülállva elénekelték a Hymnust, melynek végeztével Dankó Pista egy szép emlékbeszéd közben egy gyönyörű babér koszorút kelyezett a sirra. „A legmagyarabb író emlékének Dankó Pista és társulata!”-felírással. Ezután dankónak egy saját szerzeményü bús dalát „Most van a nap temetőben” — énekelték el igen szépen, zene kísérettel.

— **Uj városház.** Az uj városház építése tárgyában kiküldött bizottság örvendetes gyorsasággal oldotta meg Tszary László főszolgabíró elnökleite alatt a reá bízott feladatát Tegnep délután tartott ülésén megkötötte Richter Arnold és nejével ezek beltelke megvételére vonatkozó ideiglenes szerződést és ezzel oly esek kénynt vitt végkez, mellyel a város történetében nevéket megörökítették. E bizottság kiküldötté mint albizottságot, Hay Mór, Máthé Józsefet és Temeshözy Gerzsont, hogy az épületben foglalandó helyiségekre nézve a bizottságnak javaslatot dolgozzanak ki, mely a képviselő-testület elé lesz terjesztendő, a bizottság fölülbírálata után. Somodi István bizottsági tag indítványára javasolni fogja a bizottság a közgyűlésnek, hogy a helypénz megváltása iránt a közbirtokossággal tárgyalást kezdjen. Felhatalmazást kér a bizottság a tervekre pályázatot kiírni. A czeplédi- és szolnoki városháza tervezeti díjjának megszerzésére Hay Mór mérnököt kiküldötte. A kölcsön beszerzése a kir. adóhivatal megnyerés valamint a kir. Járásbíróság felállítása tárgyában való értekezletekre Tszary László elnököt, Palásti Pál bírót, Lukács Gyula, Pintér Gyula és Máthé József bizottsági tagokat kiküldte.

— **A vakokért.** Az anyakönyvi hivatalban elhelyezve lévő s a vakokat gyámolító országos-egylet javára szolgáló gyűjtő-persely f. hó 27-én, a bíró és egytanácsnok előtt fölbontatván, az abban ez év első felében begyűlt 6 korona 50 fillér az országos-egyletnek beküldetett.

— **Pályázat az abonyi plebániára.** A vácz egyházmegyei Hatóság az abonyi plebániára a pályázatot aug. 15-ig irta ki. A pályázni szándékozók kérvényüket nevezett napig kötelesek az egyházmegyei Hatósághoz betérjeszteni.

— **Presbyteri gyűlés.** A helybeli ev. ref. egyháztanács folyó évi június 24-én gyűlést tartott, melynek tárgya algondnok és egyházi választás volt. Ugyanis az egyháznak két időszakon, — 6 éven át — fáradszhatlanul működő, lelkes gondnoka Makai János e hivatalról lemondott, valamint a vele szintén egyidőben volt egyházi, Cz. Györe Lajos is. Mindakettő lemondását az egyház — elismerés nyilvánítása mellett elfogadta, algondnoknak Kiss Andrást, egyháziának pedig ifj. Tóth Andrást választotta. Mindkettőnek munkálkodására mi is őszintén áldást és sikert kívánunk.

— **Évzáró vizsgálat.** A reform. iskolákban a közbizsgák jul. 1-én kezdődnek t. i. vasárnap délelőtt a fiúiskoláé, délután a vegyes iskoláé, hétfőn délelőtt pedig a leányiskoláé fog megtartatni.

— **Isten áldás.** Baranyi János és Tarcányi Anna eselédeknek hármas gyermekük született. Egy közöttük hamarosan elhalt, kettő azonban még él, de husszú életbenlétök nem remélhető.

— **Elitelt tolvajok.** Annak idején megemlékeztünk Básti Árpádról a jeles egyénről, ki tettes társai Klein Gusztav és Gerl József közreműködésével, hosszabb időn át garázdálkodott volt főnöke Busztin Adolf üzletében. A lopásoknak nyomára jöttek, feljelentették a jómadarakat a kecskeméti ügyészségnek, mely az abonyi szolgabíró utján meg indította a vizsgálatot. Azóta mitsem hallottunk az ügyről. Ugy látszott, mintha az igazságszolgáltatás megfeledezett volna jogairól s Básti Árpád a szégyen legkisebb érzete nélkül, ismét vígan kerékpározott a városban, bitorolván a szabadságot, melyet a társadalom tisz-

tességes elemeinek jutott. Végre azonban elérték őket az igazság szolgáltatás karja a bűnösöket s megnyitotta előttük, azokat az ajtókat, melyek kivezetnek a tisztességesek közül. Mult hó 26-án tárgyalta a kecskeméti törvényszék az ügyet. s Básti Árpádot 10 hónapi, Klein Gusztavot és Gerl Józsefet 6—6 hónapi börtönre ítélte.

— **Tizenöt éves találkozó.** Dr. Horváth Gyula budapesti ügyvéd fölkéri volt tanuló-társait, a kik vele 1885-ben Pápan érettségét tettek, hogy tizenöt éves találkozásra június 29-én jelenjenek meg Pápan az uj kollégiumban,

— **A magyar szent korona kiállítás.** A jubileumi szent év alkalmából az ünnepegeket rendező országos bizottság tervbe vette, hogy a magyar szent korona ez év augusztus 15-ikétől, nagy boldogasszony napjától, augusztus 20-ig, Szent István napjáig közszemlére legyen kiállítva a budavári koronázó Mátyás templomban. A kitétel nagy fényvel történnék. A szertartást Vaszary Kolos bíboros hercegeprimás végezné az ország nagyjainak jelenlétében. A szent koronához a vidékről zarándoklatokat rendeznének. Minthogy azonban a szent koronát a koronázási műkincesekkel együtt a budai királyi palotában befalazott helyen őrzik és annak kitételéhez a király, valamint az országgyűlés beleegyezése szükséges, az illetékes egyházi hatóság megindította a tárgyalást a kormányval a szent korona kitételének megengedése iránt.

— **Az öt forintos államjegyek bevonása.** Az öt koronás ezüst-érmek gyorsabb forgalomban hozatala céljából a pénzügyminiszter elrendelte, hogy az állami pénztárakban és, kir. adóhivatalokban az odakerülő öt forintos államjegyeket sem fizetéseknel, sem váltásoknál ne használják föl, hanem azokat öt koronás ezüst-érmek kiszolgáltatása ellenében az osztrák-magyar bank fiókintézetéhez szállítsák be. Hát ez szep de ha már bevonják az osztrák értékű papírpénzeket, kívánatos volna, hogy a koronás államjegyeket is mielőbb forgalomban hozzák, mert a nagy esnehéz öt koronások nem kezelhetők a legkönnyebben.

CSARNOK.

A ravasz poéta.

Irtá: R. KI.

Mi magyarok is keleti vér vagyunk, hogy ne hallgatnánk meg szívesen egy jókedvű keleti történetkét Gül Machmed effendiről, a ki mind a két füle hegyéig szerelmes volt egy bajadérba — nem: kettőbé!

Egy mámoros hét alatt Gül Machmed egész vastag füzetet irt tele a verseivel. Nem a tollából élt, de vajjon a kenyérkereset teszi-e az alkotó fantáziát? . . . Mikor a füzet végére jutott: ugytalálta, hogy az egész világot elragadja verseivel. Hiszen ő több volt magának, mint az egész világ.

Mégis hamietli töprengés bacillusá lopózott lelkébe. Nem nyughatott, míg egy elismerő férfiszót nem hall. El Kvétába! el Omer Chejjamhoz, a kitől dicsértetni boldogság!

Omer Chejjam ismerte emberét; gondolatolvasóva tette Gül Machmednek messziről sugárzó arcza. Nagyot nevetett magában, de komor arczal dörögte Gül effendi fülebe. „Fuss előlem szerencsétlen, kit megmételyezett két elszabadult balletpatkány! ne terjezd nyavalyádat még tovább — annélkül is a fuzor poeticus martaléka vagyok”

A meglepett Machmed eltámolygott. Az eset egész nap bántotta. De poéta-lelke másnapra kiheverte, s ekkor megint a dicsvágy kerekedett fölébe.

Más barátját kereste föl (ah! a rózsás keleten is ilyenek a jóbarátok.) Kegyetlenül ez is rá-támadt a dilettáns költőre:

Barátom a vers-zengés
Kárhuzatos, mint a versengés.
Gondold meg: ha versed hiányos,
Kifiguráz a „Borszem János”.

Ez sok egy olvasónak — akarom mondani egy önérzetes verselőnek. Kapja magát Gül Machmed, harmadik barátjához siet, a kit — bőlezen — szóhoz sem enged jutni, hanem hizelgő szóval behálóz.

„Jeles bég Düzor, ki mindent jobban tudsz, mond meg: miféle esodás gyöker és drágakő van e papirtekercsben?”

Következett a csodálat és bosszankodás a felett, hogy a (soha nem létezett) gyöker és drágakő „utközben kieshetett”; bég Düzor aztán, a kinek annyian lépre mentek, az egyszer maga ment lépre: felszólítás nélkül is elkezdte a tekereset olvasni, a szép verseken mohón futott végig s egy könyv csillogott szemében, mikor lelkesülten felkiáltott:

„Barátom, a ki ezeket a gyönyörű dolgokat írta, igazi költő!”

Gül Machmed elégtelen göngyölte össze a füzetet s azt mondta:

„Ugy látszik, torma volt az a gyöker, mert könnyet sajtolt a szemmirigyedből. A drágakövet pedig nem sajnálom, mert okot adott arra a tanulságra, hogy hangzatos név nélkül is írhatni sikerült dolgokat.”

Hogyan készült el Kossuth Lajosnak 1848-i leghivebb arcképe.

A fővárosi 1848—49-iki Kossuth muzeum évek óta foglalkozik annak megállapításával, hogy a világ minden részéből összegyűjtött ezernél többféle Kossuth arcképek között, melyik a leghivebb kép. Az 1848-iki Kossuth képek olyan sokfélék, hogy e miatt a nagy közönségnek alig lehet fogalma arról, hogy hát milyen volt, hogy nézett ki a mi dicső kormányzónk.

Kossuthnak nyomtatásban megjelent legelső arcképét 1841-ben Eybel rajzolta, ki a bécsi Belvedernek képlár öre és híres arcképfestője volt. Ez a legrégebbi nyomtatott kép igen szép, de az 1847-től 1853-ig készült Kossuth fényképek és Daguerrotypok nyomán egész biztosan lehet megállapítani, hogy az Eybel képeken Kossuthnak arca nem élethű.

Jeles művésznünk Barabás 1848—49-ben többször rajzolta meg Kossuth arcképét, de egyet kivéve, épp úgy nem sikerültek, mint a hogy Petőfit nem jól rajzolta meg a nagy mester. A legelső 1847-iki Kossuth Daguerrotyp arckép báró Helfert v. b. t. tanácsosnak, az 1848-iki események híres történészének és az 1848—49-i emlékek egyik legnagyobb gyűjtőjének birtokában van Bécsben, ki erről másolatokat ajándékozott gróf Kreith Bélának. Érdekes, hogy a fénykép másolatokat br. Helfertnek jó barátja Lobanoff herceg a meghalt bécsi orosz nagykövet készítette 1890-ben.

A báró Helfert-féle Daguerrotyp, a Barabás-féle legjobb kép és az amerikai ötféle Daguerrotyp fénykép után és emlékezete nyomán festette meg Kossuth Ferencz ajándékképp gróf Kreith Bélának. Kossuth Lajos 1848—49-iki leghivebb arcképét. E képnek másolási és sokszorosítási jogát is gróf Kreith Béla muzeumnak ajándékozta Kossuth Ferencz.

Ugyancsak Kossuth Ferencz festette meg édes atyjának öregkori arcképét az élő Kossuthról oly híven, hogy akik a legnagyobb magyart Turinban szerencsések voltak láthatni, azok meggyőződhetek arról, hogy soha életükben hivebb arcképet nem láttak, mint a minőt Kossuth Ferencz festett dicső atyjáról.

Az eredeti és leghivebb képről festenek művészeink a budapesti 1848—49-iki muzeumban Kossuth arcképeket, városok és egyletek számára. 230 forintba kerül szép rájárával egy térdig festett életnagy Kossuth kép, melynek magassága másfél méter, szélessége egy és egy harmad méter. Életnagy mellkép formában rájárástól 35, 50 forint, vagy 100 forintba kerül egy-egy jól festett Kossuth vagy Petőfi kép, sőt 5 forint 50 kránt is ad a budapesti 1848-as és Kossuth muzeum egy nyomtatott életnagy Kossuth képet.

Mielőtt a most nyomtatásba kiadott 1848—49-iki leghivebb Kossuth kép eredetijét a fővárosi szabadság harszó muzeum, mint tökéletest elfogadta volna, bemutatta a képet a nagy asszonyunknak Ruttkayné Kossuth Lujzának, aki kijelentette és reá is írta a képre, hogy ez az 1849-iki egyetlen hű arcmása Kossuthnak. Ezenkívül be lett mutatva a kép Kossuth 1848—49-iki számos ismerőseinek, különösen olyan festőművészeknek, akik Kossuthot 1848-ban ismerték. Megnézték a képet a még élő 48-as jeleseink és Kossuthnak

rokonai, volt barátai is, akiknek véleménye nyomán, a kép addig lett javítva, míg egyhangulag kimondatott, hogy ez immár tökéletes. E képnek eredetije, vklamint a Kossuth Ferencz által festett, fent leirt két nagyszerű Kossuth kép is a fővárosi 1848—49- muzeumban IV., (Gránátos) Városház-uteza 14. sz. a. látható. Ez utóbbi képet tetemes ármérsékléssel kapják, akik az 1848—49-iki muzeum kiadványaiból már valamit vettek.

A drága porosz szén helyett

vele minőségben vetekedő, de árban jóval jutányosabb

cséplőgépek, gőzekék lokomobilok

valamint

kályhák fűtésére kiválóan alkalmas

TOJÁS BRIQUETTEKET

a kelet- és nyugati gyárból legolcsóbban szállít a Magyar

ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA

RÉSZVÉNYTÁRSULAT

Budapest, V., Erzsébet-tér 19. sz.

Van szerencsém Ahony város n. é. közönsége szives tudomására hozni, hogy

„PHÖNIX“

BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG ÜGYNÖKSÉGÉT elfogadtam, mely társaság **élet, baleset, leánykiházasítás, tűz, jég és általános biztosítást** minden elérhető tárgyakra a legolcsóbb áron eszközöl.

Biztosítások a nyomdában elfogadtatnak.

Bővebb felvilágosítással bárkinek szolgálok.

Kiváló tisztelettel

Szerdahelyi János.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyártók Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánljának:

Locomobil és gőzcséplő gép-készletek
továbbá jármű-és cséplőgépek, löhőre-és plánk, tisztító-rosták, kor. xolvózók, kaszáló- és aratógépek, szén-nyújtók, homonák.

„Columbia-Drill“
legjobb sorvetőgépek, szeeskaavágók répavágók, kukorica-morzsolók, daráló, őrlé- malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékünk kint nostra ingyen és bormentat külföldnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ le nagvobb locomobil- és cséplőgép gyára.

18—9